

ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARININ KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİ'NDE YER ALAN HALKA AÇIK ŞİRKETLERDE KULLANILMA DÜZEYİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*

Prof. Dr. Başak ATAMAN**
Arş. Gör. Hakan CAVLAK***

Muhasebe Bilim
Dünyası Dergisi
Mart 2016; 18 (1); 67-98

67

ÖZ

1980'li yıllardan itibaren dünya genelinde yaşanan ekonomik krizler ve şirket skandalları, işletmelerin hem idari hem de finansal olarak daha iyi yönetilmelerini gerekli hale getirmiştir. Bu noktada işletmeler de, idari olarak daha iyi yönetilmelerini sağlamak için Kurumsal Yönetimi, finansal raporlarında şeffaflığı sağlamak için ise Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarını araç olarak kullanmaya başlamışlardır. Bu çalışma, Türkiye'de Kurumsal Yönetim anlayışına sahip olan ve Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer alan halka açık şirketlerin, kamuya açıkladıkları finansal raporlar baz alınarak UFRS'yi kullanma düzeylerinin ortaya konmasını amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda yapılan araştırmada, temel nitelikteki standartların tüm şirketler, özellik arz eden standartların ise bazı şirketler tarafından kullanıldıkları gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları, Kurumsal Yönetim, Kurumsal Yönetim Endeksi.

JEL Sınıflandırması: M40, M41, M49, G34

A RESEARCH ABOUT UTILIZATION CASE OF INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS IN THE PUBLICLY TRADED COMPANIES LISTED ON CORPORATE GOVERNANCE INDEX

ABSTRACT

The economic crises and corporate scandals since the 1980s have been followed by a marked improvement in the financial and administrative

* Makale gönderim tarihi: 14.10.2015; kabul tarihi: 10.02.2016

**Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi, Muhasebe Finansman Anabilim Dalı, bataman@marmara.edu.tr

***Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi, Muhasebe Finansman Anabilim Dalı, hakan.cavlak@marmara.edu.tr

management of companies. At present, companies have started to use Corporate Governance to ensure the quality of their administrative management and have started to use International Financial Reporting Standards to ensure transparency in financial reports. This study aims to reveal the utilization case of international financial reporting standards in the publicly traded companies listed on corporate governance index based on financial reports that disclose to the public. According to the research conducted for the objective mentioned above, it is observed that main standards are used by all companies, some special standards are only used by some certain companies.

Keywords: International Financial Reporting Standards, Corporate Governance, Corporate Governance Index.

JEL Classification: M40, M41, M49, G34

1. GİRİŞ

Küreselleşmenin beraberinde getirdiği daha rekabetçi ticari ortam, işletmelerin daha iyi yönetilmelerini zorunlu hale getirmiştir. Özellikle son yirmi yılda yönetsel alanda yaşanan sıkıntıların büyük şirket skandallarına yol açması ve ülke ekonomilerini zor duruma sokması da yönetim anlamındaki bu zorunluluğu pekiştirmiştir. Bu noktada kullanılacak araç olan Kurumsal Yönetim kavramının önemi, işletmeler için gün geçtikçe artmıştır.

Küreselleşme daha rekabetçi bir ortam getirmenin yanında işletmelerin global olarak da iş yapabilme olanaklarını da arttırmıştır. Ancak bu durum, dünyadaki diğer işletmeler ve yatırımcılar ile ilişki içinde olarak iş yapmayı amaçlayan işletmelere birtakım zorunluluklar getirmiştir. Bunlardan bir tanesi iyi yönetimi temsil eden Kurumsal Yönetim anlayışına sahip olmaları, bir diğeri de finansal olarak şeffaflığı sağlayabilmeleri açısından tüm dünyada yaygın bir kullanıma sahip standart seti olan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nı kullanmalarındır. Bu iki kavram, günümüzde işletmelerin sadece uluslararası düzeyde değil ulusal düzeyde de var olabilmeleri ve rekabette yer alabilmeleri açısından da önem arz etmektedir.

Bu çalışmada da ulusal ve uluslararası düzeyde rekabet ederek başarı sağlamak isteyen işletmeler için karşılaştırılabilir, doğrulanabilir ve anlaşılabilir finansal bilgi ihtiyacını sağlayan Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının, Türkiye'de Kurumsal Yönetim Endeksi'ne tabi şirketlerde ne düzeyde kullanıldığı ölçülmüştür.

2. ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI

Muhasebe, işletme hakkında üretmiş olduğu finansal bilgileri, işletme ile ilgili bilgi sahibi olmak isteyen taraflara bir başka deyişle işletme paydaşlarına, finansal raporlar aracılığı ile aktarmaktadır (Gökçen 2013, 8). Finansal raporlama ise işletme yöneticilerine işletme kaynaklarının dönemler boyunca nasıl yönetildiği ve bu dönemler sonunda işletmenin finansal durumu hakkında bilgi aktaran bir araçtır (Palea 2013a, 18) ve finansal bilgi kullanıcılarının doğru kararlar almasında önemli bir rol oynamaktadır (Özden ve Ataman 2014, 14).

İşletme içi ve işletme dışı paydaşlar için önemli bilgiler sunan muhasebe ve finansal raporlama, bu bilgileri bir takım ilkeler ve standartlar çerçevesinde hazırlamaktadır. Bunların en önemlisi olan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ise muhasebe kavram ve ilkelerinin uygulanmasında temel alınan yöntemleri ve değerlendirme ölçütlerini belirleyen, finansal tablolara yönelik ilkelerin uygulanmasını sağlayan esaslar ve kurallar bütünü olarak tanımlanmaktadır (Arat ve Çetin 2011, 178).

2.1. Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının Gerekliliği

İşletme eylemlerinin kontrolünü olurlu kılmak, geleceğe ilişkin işletme eylemlerini planlamak ve işletme ilgililerinin işletmeye ilişkin etkin kararlar alabilmeleri için finansal olaylarla ilgili bilgilerin toplanması ve iletilmesi işlemi (Ataman 2009, 1) olarak tanımlanan muhasebe, kaynağını muhasebenin temel kavramları, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri ve muhasebe standartlarından almaktadır (Lazol 2000, 9). Muhasebe uygulamalarının da belirtilen bu kaynaklara uyması zorunlu hale gelmiş ve bu da muhasebe kavram ve ilkelerine dayanılarak muhasebe ve finansal raporlama standartlarının geliştirilmesine yol açmıştır (Sağlam 2000, 8).

Muhasebe teorisi ve muhasebe uygulamaları göz önüne alınarak hazırlanan (Demir ve Bahadır 2009, i) ve muhasebe çalışmalarının yöntemini belirleyen düzenlemeler durumundaki standartlar, muhasebe kuramının önemli kaynaklarından birini oluşturur. Standartlar, genel kabul görmüş ilkelerden daha ayrıntılı düzenlemelerdir ve kavramlarla ilkelerin uygulamaya yansımaları sağlarlar (Sevilengül 2011, 28). Ayrıca standartlar, finansal tabloların şeffaflığını, tutarlılığını ve

karşılaştırılabilir olma özelliklerini arttırmayı hedeflerler (Kaya 2003, 12) ki bu unsurlar ve bu alanda sağlanmak istenen ortak dil, muhasebe ve finansal raporlama açısından standartlara ihtiyaç duyulmasının nedenlerini oluşturmaktadır (Elliott ve Elliott 2013, 101).

Uluslararası alanda ortaya çıkan, sınırların ortadan kalkması ve işletmelerin uluslararası faaliyetleri gibi gelişmeler; kaliteli, ortak, anlaşılabilir finansal bilgi ihtiyacını da beraberinde getirmiştir. İşletmeler tarafından gerçekleştirilen muhasebe ve finansal raporlama uygulamalarında farklı düzenlemeleri uyumlu hale getirmek amacıyla tek bir muhasebe ve finansal raporlama standartları setinin kullanımı gerekliliği de bu noktada ortaya çıkmıştır (Gökçen ve diğerleri 2011, III). Ayrıca uluslararası çevrede karşılaştırılabilir finansal bilgiye duyulan ihtiyaç (Stolowy ve diğerleri 2013, 163), işletmelerin optimum düzeyde finansal ve finansal olmayan bilgilerin güvenilir, açık bir şekilde kamuya sunulması talebi (Sipahi ve Arsoy 2010, 53) ve sermaye birikiminin artması ile birlikte yatırımcıların, yatırım yapılmak istenen işletmelerin gerçek finansal durumunu öğrenme ihtiyacı (Cebeci 2014, 160), finansal raporlama standartlarının gerekliliğini arttırmıştır.

Finansal raporlama standartlarının oluşturulmasında söz sahibi kurumlar olan Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ve *Amerikan* Finansal Muhasebe Standartları Kurulu, standartların temel amacını, borç verenlere, mevcut ve potansiyel yatırımcılara, işletmeye kaynak sağlamak için alacakları kararlarda yararlı bilgiler sağlamak olarak tanımlamaktadır (Palea 2013a, 21). Bu bilgiler ayrıca akademisyenler gibi yatırımcı olmayan finansal rapor kullanıcılarına da çalışmalarında yardımcı olmaktadır (Kieso ve diğerleri 2013, 21).

Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının amaçlarından biri de işletmenin alacağı yönetim, yatırım ve kredi kararlarında (Zeff 2012, 59), işletme yatırımcılarının verecekleri yatırım kararlarında ihtiyaç duyduğu gerçekçi ekonomik performans ve nakit akış durumu hakkında faydalı ve güvenilir finansal bilgiler sunmaktır (Alexander ve diğerleri 2012, 85).

Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının sayılan amaçlarından hareketle işletmeler arasındaki asimetrik bilgi düzeyini düşürmesi hususu da işletmeler açısından önemli konulardan biridir. Yapılan akademik çalışmalar göstermektedir ki işletmelerin uyguladığı finansal raporlama standartlarının asimetrik bilgi düzeyini düşürmesi,

yaptıkları yatırımların verimliliğini yükseltmektedir (Biddle ve diğerleri 2009, 129). Ayrıca, UFRS'nin uygulanması ile azalan bilgi asimetrisi, işletmelerin kurumsal yönetim anlayışının gelişmesine de katkıda bulunmaktadır (Cormier 2014, 21).

Küresel olarak güçlü bir yapıya sahip olan finansal raporlama standartlarının adaptasyonu sayesinde işletmelere, yatırımcılara ve ülkelere sağlayacağı doğrudan ve dolaylı yararlar mevcuttur (Ball 2006, 11). Standartların sağlayacağı bu yararlar şu şekilde özetlenmektedir (IFAC 2008, 56):

- Uluslararası raporlama farklılıklarını azaltmak,
- Karşılaştırılabilir finansal raporlama yapısı sağlamak,
- Finansal bilgi elde etme maliyetini düşürmek,
- Yatırım yapan yatırımcıyı özendirmek,
- Düşük maliyetli sermaye temin etmek,
- Etkinliği yüksek kaynak dağılımı sağlamak,
- Yüksek oranlı bir ekonomik büyüme yaratmak.

Finansal tablo düzenlemelerinin modernizasyonuna ve uluslararası pazarlarda ihtiyaç duyulan ortak muhasebe dilinin oluşturulmasına en büyük katkıyı sağlayan finansal raporlama standartlarının işletmelere adaptasyonu ile sağlanacak diğer önemli yararları şu maddeler halinde sıralamak mümkündür (Carini ve diğerleri 2011, 18):

- Uluslararası görünürlüğü ve işletme imajını arttırması,
- Tedarikçiler ile olan operasyonel maliyetlerin düşürülmesi,
- İşletme yönetimindeki kritik izleme süreçlerinin iyileştirilmesi,
- İşletmenin büyüme alanının daha iyi tanımlanması.

Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının belirtildiği gibi birçok yararının yanında bu standartların uygulanması aşamasında yaşanabilecek birtakım sorunlar da olabilmektedir. Dikkate alınması

gereken bu sorunlar şu başlıklar halinde özetlenmektedir (Ayanoğlu 2007, 102):

- Finansal raporlama standartlarını uygulayacak işletmelerin tespiti,
- Standartların anlaşılması ve uygulanmasındaki zorluklar,
- Ülke mevzuatlarındaki yasal boşluklar ve yaptırım eksikliği.

Bahsi geçen sorunlar ile beraber UFRS'nin ülkemizde bazı Muhasebe Temel Kavramları ve Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri ile uyuşmadığı da söylenebilir. Bunlara örnek olarak; maliyet esaslı kavramı, dönemsellik kavramı, parayla ölçülme kavramı ve ihtiyatlılık kavramı gösterilebilir (Elitaş 2014, 125).

2.2. Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının Gelişimi

Günümüzde dünya genelinde ve özellikle Avrupa ülkelerinde finansal raporların sunulması, paylaşılması ve açıklanması hususundaki farklı uygulamaların standart bir yapı arz etmesi amaçlanmaktadır (Ayanoğlu 2007, 102). Bu amaç doğrultusunda dünyada uluslararası standartların ve ilkelerin hazırlanmasında uluslararası kuruluşlar etkin görev almaktadır. Uluslararası Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının oluşturulması konusunda ilk tartışmalar da bu kuruluşlar tarafından 1960'larda başlatılmıştır. Bu konunun bir örgüt ya da komite eliyle yürütülmesine yönelik somut öneriler ise ilk defa 1972 yılında Sydney'de yapılan 10. Uluslararası Muhasebeciler Kongresi'nde gündeme getirilmiştir (Başpınar 2004, 53).

Uluslararası kuruluşların çalışmaları sonucunda, dünyada muhasebe uygulamalarında kabul edilen iki standart seti bulunmaktadır (İbiş ve Özkan 2006, 30). Muhasebe otoritelerinin, muhasebe ve raporlama uygulamalarında genelde uygulamayı tercih ettikleri ABD Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri (US-GAAP: United States - Generally Accepted Accounting Principles) ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (IFRS: International Financial Reporting Standards), bu iki seti oluşturmaktadır (Akdoğan ve Tenker 2010, 15). Ayrıca, Amerikan Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları arasındaki farklılıkların giderilmesi konusunda 18 Eylül 2002 tarihinde Amerikan Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (FASB: Financial Accounting Standards Board) ve Uluslararası

Muhasebe Standartları Kurulu (IASB: International Accounting Standards Board) arasında yapılan Norwalk Anlaşması ile bütün dünyanın kabul edeceği ortak bir muhasebe dilinin sağlanması için önemli bir adım atılmıştır (Akdoğan ve Tenker 2010, 16).

Muhasebe ve finansal raporlama setlerini oluşturan kuruluşların ve buna yasal zemin hazırlayan yasama organlarının katkıları yanında akademik çalışmalar yapan akademik çevrenin de standartların oluşmasında önemli bir unsur olduğu unutulmamalıdır (Paea 2013b, 248). Bu grupların, standartların oluşturulması aşamasında taşıdığı temel kaygı, aynı doğrultuda olmayan muhasebe uygulamalarının varlığı ve bunun neden olduğu sorunlardır (Karabınar 2006, 141).

Türkiye'de muhasebe ve finansal raporlama standartlarının tarihsel gelişimi, devlet öncülüğünde gerçekleşmiş olup bu doğrultuda hazırlanan düzenlemelerde ekonomik ve siyasi olarak ilişkilerin yoğun olduğu ülkeler örnek alınarak aktarılan uygulamalarının etkileri görülmüştür. Muhasebe uygulamalarında önce Fransız daha sonra da Alman mevzuatı ve yayınlarının etkisi görülmüştür. 1950 yılından sonra ise ABD ile olan ilişkilerin gelişmesiyle Amerikan sisteminin etkisinde, 1987 sonrasında da Avrupa Birliği'ne tam üyelik başvurusunda bulunulması ile AB düzenlemelerinin ve UFRS'nin etkisinde kalınmıştır (Sağlam ve diğerleri 2009 25).

Türkiye'de standartlara bakıldığında, ilk aşamada çeşitli kurumların, yetkilerini kullanarak kendi muhasebe standartlarını yayınladığı görülmektedir. Muhasebe standartlarına ilişkin ilk çalışma ise 1994 yılında kurulan Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulunun (TMUDESK) yayınlamış olduğu 19 adet standarttır. Bugün yürürlükte olmayan ancak ilgili kurumların çalışmalarına taslak teşkil eden söz konusu standartlar, bu alanda atılmış en önemli adım olarak görülmektedir (Gökçen ve diğerleri 2011 IV).

Türkiye'de muhasebe ve finansal raporlama standartlarının hazırlanması ve saptanmasında üç önemli kuruluş görev almıştır. Bunlardan ilki Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu, ikicisi ise Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu'dur. Süreç içerisinde bu iki kuruluş yetkilerini sırasıyla devretmiş ve en sonunda görev, 2 Kasım 2011'de 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'na (KGK) verilmiştir. Günümüzde halen Türkiye'de standartların

hazırlanmasında tek yetkili kuruluş Kamu Gözetimi Kurumu'dur (Yalkın 2012, 41). 1 Ekim 2015 tarihi itibarıyla KGK'nın yayınladığı TFRS seti içerisinde; 1 adet Kavramsal Çerçeve, 14 adet TFRS (Türkiye Finansal Raporlama Standardı), 28 adet TMS (Türkiye Muhasebe Standardı) ve bu standartların yorumları olan 16 adet TFRS Yorumu, 7 adet TMS Yorumu yer almaktadır.

Türkiye'de standart konusunda en önemli kilometre taşlarından biri de 2011 yılında Resmi Gazete'de yayımlanan ve 2012 yılında yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan düzenlemelerdir (Gökçen ve diğerleri 2011 IV). Bu düzenlemeler ile UFRS, Türkiye'de faaliyet gösteren işletmelerin dikkat edeceği öncelikli konulardan birisi haline gelmiştir (Koroğlu ve Doğan 2012, 4). Türk Ticaret Kanunu ile Bakanlar Kurulu'nun belirlediği kriterleri sağlayan işletmeler, finansal tablolarını UFRS'nin Türkçe çevirisi olan TFRS'ye göre düzenlemek zorundadırlar (PricewaterhouseCoopers 2014, 217). TTK ile önem kazanan bir diğer husus da TFRS'ye göre raporlama yapacak olan işletme kapsamının kanun öncesine göre genişletilmesidir (Gençoğlu ve diğerleri 2013, 1).

3. KURUMSAL YÖNETİM VE UFRS İLE İLİŞKİSİ

Kurumsal yönetim, bir işletmeye finansman sağlayan yatırımcıların, bu yatırımlarından bir kazanç sağlama konusunda kendilerini güvende hissetmelerine yarayan yöntemdir (Shleifer ve Vishny 1997, 737). Bir başka açıdan kurumsal yönetim, sadece işletmeye yön veren aktörler olan yönetim kurulunun ya da üst yönetimin uyacağı kurallardan oluşan değil, tüm paydaşlar tarafından da uyulması gereken ilkelerden oluşan yönetim biçimi şeklinde tanımlanabilmektedir.

Özetle, bir yönetim biçimi, uygulamalar bütünü, sistem ya da yönetmelik olarak tanımladığımız kurumsal yönetim, hissedarlar, yöneticiler, yatırımcılar ve diğer paydaşlar tarafından kendi amaçları doğrultusunda kullandıkları bir yöntem olarak gözükmekle beraber bu gruplar arasında yaşanabilecek çıkar çatışmalarını önleme ve bu doğrultuda işletmenin temel hedeflerine ulaşma amaçlarını da gütmektedir. Ayrıca kurumsal yönetim temel olarak, işletmenin tüm iç ve dış paydaşlarının haklarının korunmasını, işletme hedeflerinin gerçekleşmesini ve uluslararası rekabette avantaj sağlanmasını da amaçlamaktadır.

3.1. Kurumsal Yönetimin Önemi

Yaşanan ulusal ve uluslararası finansal krizlerin ve skandalların nedeni neredeyse tüm otoriteler tarafından ülkelerin ve işletmelerin sahip olduğu yetersiz kurumsal yönetim anlayışı olarak görülmüş ve özellikle 1980'lerden sonra, kurumsal yönetim sorunları dünya kamuoyunda ve medyasında çok ilgi çekmiştir (Clarke 2011, 1). Ayrıca Kurumsal Yönetim, bu tarihlerden itibaren pek çok ülkede yaygın olarak görülen şirket skandallarına ve yolsuzluklarına karşı bir çare olarak görülmeye başlanmış ve 1990'lı yılların başından itibaren de değişik yönleriyle en çok düzenlenen, tartışılan ve araştırma konusu yapılan konulardan biri haline gelmiştir (Alp ve Kılıç 2014, 17).

Dünya Bankası eski başkanlarından Wolfensohn'un 1999'da söylediği "*Dünya ekonomik büyümesi için işletmelerin kurumsal yönetimi, devletlerin idaresinden daha önemlidir.*" (Wolfensohn 1999, 38) cümlesinden de hareketle kurumsal yönetim, daha geniş açıdan ele alındığında, kurumsal yönetimin ülke ekonomilerinin gelişmesi için büyük bir önem teşkil ettiği görülmektedir. Diğer bir bakışla, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler açısından da önemi büyük olan kurumsal yönetim, iyi işletme yönetiminden başlayıp ilgili tüm paydaşlarını çıkarlarını gözeterek yüksek işletme değeri oluşturması ve sonuçta ülke ekonomisinin gelişmesini sağlaması bakımından önem arz etmektedir.

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelere kurumsal yönetim reformlarının arkasındaki en önemli neden, işletmelerin küreselleşmenin getirdiği şartlara uyum sağlayabilmek için ihtiyaç duydukları işletme dışı sermaye kaynaklarıdır. Benzer şekilde, kurumsal yönetim ile ilgili reformların bir diğer nedeni de gelişmekte olan ülkelere yatırım yapmak isteyen uluslararası fon yöneticileri ve yabancı yatırımcıların yapacakları yatırımların güvenliğini garantiye alma istekleri doğrultusunda oluşan talepleridir (Arikboğa ve Menteş 2009, 87).

3.2. Kurumsal Yönetim Endeksi

Kurumsal yönetim ilkelerinin gerek uluslararası piyasalarda gerekse Türkiye'de önemini giderek artması sonucunda, ilkelerin uygulanma durumunu belirleyecek kuruluşlara ve farklı işletmelerin kurumsal yönetim uygulamaları arasında karşılaştırma yapılmasını sağlayacak standart ölçütlere ihtiyaç duyulmuş, bu da "kurumsal yönetim uyum derecelendirmesi" kavramını beraberinde getirmiştir (Sandıkcıoğlu

2005, 9). Kurumsal yönetim uyum derecelendirmesini, kabul edilen kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde işletmelerin kurumsal yönetim uygulamalarının kalitesini sorgulayan niteliksel bir derecelendirme faaliyetidir (Güçlü 2010, 64). Bunun nedeni ise kurumsal yönetim kavramının niteliksel olması, rakamlarla değil daha çok davranış biçimleriyle açıklanmasıdır. Bu özellik kurumsal yönetim uyum derecelendirmesini kredi derecelendirmesinden ayıran önemli bir husustur (Sandıkcıoğlu 2005, 9).

Kurumsal yönetim ilkelerine uyum derecelendirmesinde bir bütün olarak tüm ilkelere uyum ile pay sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, menfaat sahipleri ile yönetim kurulu ana bölümleri itibarıyla ayrı ayrı olmak üzere 1 ile 10 arasında derece notu verilir. Tüm ilkelere uyum ve her bir bölüm için verilen not, 1 en zayıf profili, 10 en güçlü profili temsil etmek üzere değerlendirilir. BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne girebilmek için işletmelerin bir bütün olarak tüm ilkelere uyum bakımından en az 7 ile derecelendirilmiş olması gerekir. Ayrıca, her bir bölüm için ayrı ayrı verilen notlar kamuya açıklanır (SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme 2015). Bu derecelendirmeye sahip ve belirli koşulları sağlayan şirketler, kendi istekleri doğrultusunda Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi'nde işlem görmektedirler.

Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi (XKURY: Kurumsal Yönetim Endeksi'nin Borsa İstanbul'daki kodu), kurumsal yönetim ilkelerini uygulayan işletmelerin dahil edildiği endekstir. BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'nin amacı, payları Borsa İstanbul pazarlarında (Gözaltı Pazarı ve C Listesi hariç) işlem gören ve kurumsal yönetim ilkelerine uyum notu 10 üzerinden en az 7, her bir ana başlık itibarıyla 10 üzerinden en az 6,5 olan işletmelerin fiyat ve getiri performansının ölçülmesidir (BİST 2015).

Kurumsal Yönetim Endeksi'nin hesaplanmasına 31.08.2007 tarihinde başlanmış ve bu tarihte endekse kayıtlı 5 işletme işlem görmektedir. Mayıs 2015 sonunda ise endekste işlem gören halka açık işletme sayısı 48'dir. Ayrıca endekse dahil olmayan 6 adet halka kapalı işletmenin de halka açık işletmeler gibi kurumsal yönetim notu hesaplanmaktadır (TKYD 2015).

3.3. UFRS ve Kurumsal Yönetim Arasındaki İlişki

Kurumsal yönetimin işletmelerin yönetiminde önemli değişikliklere neden olduğu bilinmektedir. Bu değişiklikler öncelikle, işletmelerde uygulanan bilgi sisteminde ve muhasebe uygulamalarında kendini göstermektedir. Muhasebe uygulamalarının çağdaş özellikleri, bilgi ve raporlama sisteminde ortaya çıkmakta ve bu bilgilerin güvenilir, kolay anlaşılabilir, ulaşılabilir olması önem taşımaktadır. Kurumsal yönetim de büyük ölçüde bu özelliklere sahip bir bilgi sisteminden güç almaktadır. Bu açıklamalardan hareketle, muhasebe uygulamalarının ve kurumsal yönetimin karşılıklı etkileşim halinde olduğunu ve iyi kurumsal yönetim sisteminin, gerçekleri yansıtan güçlü bir bilgi sistemine dayanmak zorunda olduğunu söylemek mümkündür (Aysan 2007, 17).

İşletmelerde kurumsal yönetim anlayışının uygulama sonuçlarının gözlemlenmesinde ve değerlendirmelerin yapılabilmesinde, muhasebe bilgi sistemi içerisinde üretilen ve finansal raporlar aracılığıyla sunulan bilgilere gereksinim duyulmaktadır. Bilgiyi zamanında ve gerekli yerlere ulaştıran muhasebe bilgi sistemi de kurumsal yönetim uygulamalarının, işletme içerisinde gelişmesi ve yaygınlaşması açısından son derece önemli bir araçtır (Hatunoğlu ve Güneş 2012, 243). Başka bir ifadeyle kurumsal yönetim anlayışı; yöneticiler, yatırımcılar ve kreditorler arasındaki çıkar farklılaşmasına yönelik olarak doğan bilgi asimetrisini sorununun, sorumlu, şeffaf, hesap verebilir ve eşitlik ilkesine dayalı eşzamanlı bilgi sunumu sağlayabilen muhasebe bilgi sistemi aracılığı ile çözebilmektedir (Dinç ve Abdioğlu 2009, 168).

Muhasebe bilgi sistemi açısından hem kurumsal yönetim anlayışının hem de UFRS'nin sorumlulukları, kamuya açıklanacak bilgilerin, açıklamadan yararlanacak kişi ve kuruluşların karar vermelerine yardımcı olacak şekilde; zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, yorumlanabilir, düşük maliyetli, kolay erişilebilir ve eşzamanlı bir biçimde kamunun kullanımına sunulması sürecinde ortaya çıkmaktadır (Dinç ve Abdioğlu 2009, 167). Ayrıca finansal raporlama standartlarının sorumluluklarından biri de işletmedeki finansal bilgi akışının etkin bir şekilde sürdürülmesine yardımcı olmaktır (Lee ve diğerleri 2013 19).

Özetle, kurumsal yönetim anlayışına uygun raporlama yapan muhasebe bilgi sisteminin, kurumsal yönetime katkı sağlayacağı ve işletmelerde kurumsal yönetim anlayışının yerleşmesinin, muhasebe bilgi sisteminin bu anlayışa uygun bilgi üretmesi ile mümkün olabileceği söylenebilir (Hatunoğlu ve Güneş 2012, 243). Ayrıca muhasebe bilgi sisteminde önemli bir yere sahip olan UFRS ve kurumsal yönetim anlayışı, benzer şekilde işletmenin şeffaflık, finansal raporlama, iç kontrol ve risk yönetimi gibi araçlara da ihtiyaç duyan kurumsal bilgi sistemi için de önemli bir yere sahiptir (Lepadatu ve Oprea 2011, 412).

UFRS öncesi yürütülen muhasebe politikalarındaki katılık, düzenlemelerdeki eksiklik ve yetersizlikler, finansal tabloların farklı bir şekilde hazırlanmasına, sunulmasına ve yorumlanmasına, dolayısıyla finansal raporlamanın da içinde yer aldığı kurumsal yönetim konusundaki bu eksikliklerinin çok açık şekilde yaşandığı işletme skandallarının yaşanmasına neden olmuştur (Çıtak 2009, 83). Yaşanan bu skandallar ve kurumsallaşamama olgusu işletmelerin, küreselleşen sermaye piyasalarında şeffaflığı sağlayan, sermaye maliyetlerini düşüren, işletmelerin her durum için birden fazla rapor hazırlama zorunluluğunu ortadan kaldıran ve kurumsal yönetim ile etkileşim içinde çalışan standart ihtiyacını ortaya çıkarmıştır (Milletlerarası Ticaret Odası ve Türkiye Milli Komitesi 2008, 86).

Kurumsal yönetim ilkelerinin doğru ve etkili olarak uygulanabilmesi, işletmelerin ancak uluslararası alanda kabul edilmiş olan ilke ve standartları rehber edinmesi ile sağlanabilmektedir. Bu noktada kullanılacak en önemli uluslararası araçlardan biri de muhasebe bilgi sisteminde etkin bir role sahip olan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları olarak gözükmektedir (Atabey ve Çetin 2012, 25). Çünkü UFRS, işletmelerde kurumsal yönetim anlayışını tamamlayan önemli bir role sahiptir (Lepadatu ve Oprea 2011, 408).

Son yıllarda yaşanan şirket skandalları ve uluslararası finansal dönüşüm, işletmelerin önemli bir eksiği olan şeffaflık konusunu gündeme getirmiştir. UFRS'nin temel amacının da şeffaflık çerçevesinde finansal tablo düzenlenmesini sağlamak olması, denetim komiteleri ve yönetim kurulu üyelerinin sorumlulukları ve benzeri düzenlemeleri içermesi, UFRS'nin tercih edilmesini sağlamıştır. Buna ek olarak, standartlar çerçevesinde düzenlenen finansal tabloların

işletmelerin güncel piyasa değerlerine en yakın değerleri sunması, yaygın olarak uygulanması sayesinde tüm menfaat sahiplerinin eksiksiz bilgilendirilmesini sağlanması, UFRS'nin kurumsal yönetimin uygulanmasında önemli bir görev üstlendiğini göstermektedir (Karacahisarlı 2006, 19).

Kurumsal yönetim uygulamalarının önemli gereklerinden biri, işletmelerin diğer işletmeler ile karşılaştırılmalarının ve işletmelerin toplumlarla iletişiminin sağlanması için ülke muhasebe ilke ve standartlarının tek düzene kavuşturulmasıdır (Aysan 2007, 20). Ayrıca kurumsal yönetim uygulamaları ülkelerin ve işletmelerin yapısına bağlı olarak değişiklik gösterse de pazarların küreselleşmesi, ticari ilişkilerin ve bağımlılıkların artması, işletme faaliyetlerinin ve yönetim biçimlerinin birbirine yakınlaşmasını sağlamaktadır. Bu yakınlaşmayı hızlandıran faktörlerden biri de uluslararası kuruluşlar ve onların yayınladıkları standartlardır. Örneğin, finansal raporlama açısından bakıldığında UFRS, işletmelerin küresel boyutta birbirlerini daha kolay anlayabilmeleri sağlamak bakımından büyük önem taşımaktadır (Doğan 2007, 47).

İşletmelerde şeffaflığın, hesap verebilirliğin, paydaşların haklarının güvence altına alınmış olmasının artması, bir başka ifadeyle kurumsal yönetimin iyi bir şekilde uygulanması ile işletmelerin piyasalardan daha ucuza finansman temin etmesi, daha düşük maliyetlerle iş yapması ve daha kolay yabancı ortak bulmalarını sağlamaktadır (Erdikler 2006, 15). Bu süreçte kullanılacak en önemli araçlardan biri de UFRS'dir. Bunun dışında UFRS'nin, kurumsal yönetim kalitesini etkilemesi farklı düzeylerde de ortaya çıkmaktadır. Bu etkiler, finansal tabloların kalite düzeyinde, denetim süreci seviyesinde kendini göstermektedir (Naciri 2013, 191). Bu durumun varlığı, UFRS ve kurumsal yönetimin, birbirleri ile çok yakın bağlantılı uygulamalar olduğunu tekrar ortaya koymaktadır (Chorafas 2006, 30).

Dünyaca ünlü danışmanlık şirketi McKinsey & Company tarafından yapılan ve küresel yatırımcıların kurumsal yönetim konusundaki görüşlerini belirttiği araştırmada, yatırım kararlarında rol oynayan en önemli on kriterin yatırımcılar açısından önem düzeyleri ortaya konmuştur. Araştırma sonuçlarına ortaya çıkan önemli noktalardan biri de yatırımcıların, yatırım kararlarını alırken finansal bilgilerin kamuya açıklanmalarının %71, uluslararası muhasebe standartlarının da %42 önem düzeyinde rol oynamasıdır (McKinsey 2002, 9).

Görüldüğü üzere, yatırımcıların yatırım kararlarındaki şeffaflık ve kamuoyunu aydınlatmanın temelinde finansal raporlama, finansal raporlamanın temelinde ise muhasebe standartları önemli yer tutmaktadır (Ararat 2003, 4). Sonuçta, küresel yatırımcıların yatırım kararlarında önemli rol oynayan kriterlerden kamuyu aydınlatmanın ve uluslararası muhasebe standartlarının kurumsal yönetim sistemi içinde önemli unsurlar olduğu dikkat çekmektedir. İyi kurumsal yönetim uygulamalarının finansal raporlama vasıtası ile finansal tabloların güvenilirlik algılamalarını olumlu yönde geliştireceği yaklaşımı da, bu çalışmalar ile doğrulanmış olmaktadır (Arı 2008, 51).

Kurumsal yönetim ile UFRS ilişkisini hızlandıran en önemli gelişme, daha öncede değinildiği üzere yaşanan şirket skandalları olarak görülmektedir. Bu skandalların yaşandığı işletmeler incelendiğinde birçoğunda ortak nokta olarak zayıf kurumsal yönetim uygulamaları gözükmektedir. Sonuçta zayıf kurumsal yönetim ve finansal raporlamanın kötü uygulanması, ülkeleri birtakım tedbirlerin alınması ve bu iki unsurun arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi konusunda hareket geçirmiştir (Solomon ve Solomon 2004, 41). Ülkeleri bu şekilde hareket geçiren etkenlerden bir diğeri de UFRS ile oluşturulan finansal raporlamadaki başarısızlığın, kurumsal yönetim uygulamasında da başarısızlığa neden olması olarak ifade edilmektedir (Norwani ve diğerleri 2011 205).

UFRS ve kurumsal yönetim ilişkisinde belirtilmesi gereken noktalardan biri de kamuyu aydınlatma ve şeffaflık bölümünün notunun hesaplanmasında işletmede uygulanan finansal raporlama standardının uygulanma düzeyinin önemli bir yere sahip olduğudur (Aksu ve Espahbodi 2009, 1). Bu çerçevede önem verilen diğer bir konu da gerçeğe uygun sunuş ve gerçeğe uygun değer kavramlarıdır. Çünkü finansal raporlarda sağlanan şeffaflık, ekonomideki geniş bir kullanıcı kitlesi için gerçeğe uygun sunuluş çerçevesinde birçok yararlı bilgi sağlamaktadır (Lepadatu ve Pirnau 2009, 104). Hem kurumsal yönetim, işletmelerde şeffaflığın sağlanması konusunda bu iki kavrama önem vermekte; hem de UFRS, finansal raporlarda şeffaflığı sağlamada bu iki kavramı araç olarak kullanmaktadır (Chorafas 2006, 394).

Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarında da olduğu gibi 2012 yılında yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, Kurumsal Yönetim konusunda da önemli düzenlemeler getirmiştir. Böylece Kurumsal Yönetim, Türkiye’de hukuki bir zemine

oturtulmuştur. Ayrıca Kurumsal Yönetimin önemli ilkelerinden biri olan Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık hususunda yer alan düzenlemeler, işletmelerin yayınlayacakları finansal tabloların hazırlanmasında KGK tarafından çıkartılan Türkiye Finansal Raporlama Standartları Setinin baz alınması gerektiğini ifade etmektedir. Bu ifade, Kurumsal Yönetim ile UFRS arasındaki ilişkinin ortaya konması açısından önemli noktalardan biri olarak görülebilmektedir.

4. UFRS'İN KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİ'NDE YER ALAN HALKA AÇIK ŞİRKETLERDE KULLANILMA DÜZEYİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

4.1. Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Yöntemi

Bu çalışmada, şirketlerin kamuyu aydınlatma ve şeffaflık aracı olarak kullandıkları ve faaliyetlerinin sonucunu göstermeye yarayan UFRS'nin BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer alan halka açık şirketlerde ne düzeyde kullanıldığının ortaya konması amaçlanmıştır. Bu kapsamda, 4 Mayıs 2015 tarihi itibarıyla endekste yer alan 48 şirketin Kamuyu Aydınlatma Platformuna (KAP) sundukları 1 Ocak - 31 Aralık 2014 hesap dönemine ait konsolide finansal tablolar ve bağımsız denetçi raporları, KGK'nın 20 Mayıs 2013 tarihinde şirket finansal tablolarının yeknesak olmasını sağlamak ve denetimini kolaylaştırmak amacıyla yayınladığı "Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi" çerçevesinde analiz edilmiştir.

Türkiye'de Kurumsal Yönetim Endeksine tabi halka açık şirketlerdeki Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının kullanılma düzeyi ile ilgili yapılacak çalışmada kullanılacak yöntem, içerik analizi yöntemi olarak belirlenmiştir. İçerik analizinde yapılan işlem, birbirine benzeyen verilerin belirlenmiş kavramlar kapsamında bir araya getirilmesi ve bunların anlaşılabilir bir biçimde organize edilerek yorumlanması olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek 2006, 157). Analize konu olan şirketlerin ilgili konsolide finansal tabloları ve bağımsız denetçi raporlarına KAP'ın internet sitesi olan www.kap.gov.tr adresinden ulaşılmış ve bu verilere araştırma dönemi itibarıyla yürürlükte olan 13 adet TFRS ve 28 adet TMS'den oluşan TFRS seti doğrultusunda içerik analizi yapılmıştır.

4.2. Araştırmanın Bulguları ve Değerlendirilmesi

Araştırmanın ana kütesini oluşturan Kurumsal Yönetim Endeksi'ne tabi 48 adet halka açık şirketin UFRS kullanım düzeyinin ortaya konmasını amaçlayan çalışma kapsamında toplanan veriler analiz edilerek şirketler hakkında muhtelif değerlendirmelerde bulunulmuştur. Analize konu olan şirketlerin KAP'taki bilgilerinden oluşturulan sektörel dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

2016/1

82

Tablo 1. Şirketlerin Sektörel Dağılımı

Sektör	Frekans (f)	Yüzde (%)
İmalat Sanayii	20	41,67
Mali Kuruluş	21	43,75
Diğer	7	14,58
TOPLAM	48	100

Tablo 1'e bakıldığında şirketlerin %41,67'sini temsil eden 20 şirket İmalat Sanayii'nde, %43,75'ini temsil eden 21 şirket Mali Kuruluş olarak ve geri kalan %14,58'ini oluşturan 7 şirket ise Savunma, Bilişim ve Madencilik gibi çeşitli sektörlerde faaliyette bulunmaktadır.

Tablo 1'de sektörel dağılımı verilen şirketlerin faaliyet alanlarına baktığımızda ise Tablo 2'de yer alan dağılım ortaya çıkmaktadır. Tablo 2'deki dağılım, şirketlerin çeşitli oranlarda 17 farklı faaliyet sahasına yayıldığı gözükmemektedir. Sonuç olarak bakıldığında ve Tablo 1 ve Tablo 2'de de görüleceği üzere araştırmanın ana kütesini oluşturan Kurumsal Yönetim Endeksi'ne tabi şirketler, birçok iş alanında faaliyette bulunmaktadır.

Tablo 2. Şirketlerin Faaliyet Alanı

Faaliyet Alanı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Metal Eşya, Makine ve Gereç Yapım	7	14,58
Holderler ve Yatırım Şirketleri	7	14,58
Bankalar ve Özel Finans Kurumları	6	12,50
Gıda, İçki ve Tütün	5	10,42
Kimya, Petrol Kauçuk ve Plastik Ürünler	5	10,42
Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları	3	6,25
Finansal Kiralama ve Faktoring Şirketleri	3	6,25
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama	2	4,17
Teknoloji	2	4,17
Demir, Çelik Metal Ana Sanayii	1	2,08
Toptan ve Perakende Ticaret, Otel ve Lokantalar	1	2,08
İnşaat ve Bayındırlık	1	2,08
Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları	1	2,08
Kağıt ve Kağıt Ürünleri, Basım ve Yayın	1	2,08
Aracı Kurumlar	1	2,08
Cam ve Cam Ürünleri Sanayii	1	2,08
Kömür Madenciliği	1	2,08
TOPLAM	48	100

Şirketlerin sektörleri ve faaliyet alanları incelendikten sonra araştırmanın ana amacı olan UFRS kullanım düzeyine bakılacak olursa Tablo 3'teki 41 adet standardın dağılımı gözükmektedir.

Tablo 3. Şirketlerin UFRS Kullanım Düzeyleri

Standart Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
TFRS 1 Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması	0	0
TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler	2	4,17
TFRS 3 İşletme Birleşmeleri	6	12,50
TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri	1	2,08
TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler	20	41,67
TFRS 6 Maden Kaynaklarının Araştırılması ve Değerlendirilmesi	2	4,17
TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar	48	100
TFRS 8 Faaliyet Bölümleri	30	62,50
TFRS 9 Finansal Araçlar	48	100
TFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar	48	100
TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar	16	33,33
TFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalar	36	75
TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü	48	100
TMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu	48	100
TMS 2 Stoklar	36	75
TMS 7 Nakit Akış Tabloları	48	100
TMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar	48	100
TMS 10 Raporlama Döneminden (Bilanço Tarihinden) Sonraki Olaylar	26	54,17
TMS 11 İnşaat Sözleşmeleri	5	10,42
TMS 12 Gelir Vergileri	44	91,67

Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının Kurumsal Yönetim Endeksi'nde Yer Alan Halka Açık Şirketlerde Kullanılma Düzeyi Üzerine Bir Araştırma

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar	48	100
TMS 17 Kiralama İşlemleri	32	66,67
TMS 18 Hasılat	48	100
TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar	48	100
TMS 20 Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklaması	27	56,25
TMS 21 Kur Değişiminin Etkileri	48	100
TMS 23 Borçlanma Maliyetleri	47	97,92
TMS 24 İlişkili Taraf Açıklamaları	43	89,58
TMS 26 Emeklilik Fayda Planlarında Muhasebeleştirme ve Raporlama	0	0
TMS 27 Bireysel Finansal Tablolar	0	0
TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar	35	72,92
TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama	1	2,08
TMS 32 Finansal Araçlar: Sunum	48	100
TMS 33 Hisse Başına Kazanç	48	100
TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama	0	0
TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü	21	43,75
TMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar	48	100
TMS 38 Maddi Olmayan Duran Varlıklar	48	100
TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme	48	100
TMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	23	47,92
TMS 41 Tarımsal Faaliyetler	1	2,08

Tablo 3'te yer alan bilgilerden hareketle ulaşılan önemli sonuçlar şunlardır:

- TFRS 7, TFRS 9, TFRS 10, TFRS 13, TMS 1, TMS 7, TMS 8, TMS 16, TMS 18, TMS 19, TMS 21, TMS 32, TMS 33, TMS 37, TMS 38 ve TMS 39 standardı, %100 oranında bir başka ifade ile tüm şirketler tarafından kullanılmıştır.

- TFRS 1, TFRS'lerin ilk kez uygulanmamasından; TMS 26, emeklilik fayda planlarının hesaplanmamasından; TMS 27, tabloların konsolide tabloları içermesinden; TMS 34 ise yıllık finansal tabloların incelenmesinden dolayı hiçbir şirket tarafından kullanılmamıştır.

Şirketler tarafından yüksek oranda (%50 ve üzeri) kullanılan standartlar, Tablo 4'teki gibidir.

Tablo 4. %50 ve Üzeri Oranda Kullanılan Standartlar

Standart	Frekans (f)	Yüzde (%)
TFRS 8	30	62,50
TFRS 12	36	75
TMS 2	36	75
TMS 10	26	54,17
TMS 12	44	91,67
TMS 17	32	66,67
TMS 20	27	56,25
TMS 23	47	97,92
TMS 24	43	89,58
TMS 28	35	72,92

Tablo 4'ten hareketle belirtilmesi gereken önemli noktalar şunlardır:

- TMS 2 Stoklar standardı, Mali Kuruluşların (G Türkiye Garanti Bankası, Türkiye Halk Bankası, Şekerbank, Yapı ve Kredi Bankası vb.) birçoğunda kullanılmak beraber 48 şirket içinde %75'lik bir kullanıma sahiptir.

• TMS 12 Gelir Vergileri standardı 4 şirket tarafından (Akış GMYO, Garanti Yatırım Ortaklığı, İş GMYO ve Yeşil GMYO) şirketlerin kurumlar vergisinden muaf olması sebebiyle kullanılmamıştır.

• TMS 23 Borçlanma Maliyetleri standardı, sadece Garanti Yatırım Ortaklığı tarafından herhangi bir borçlanma maliyeti bulunmaması nedeniyle kullanılmamıştır.

• TMS 24 İlişkili Taraf Açıklamaları standardı 5 banka tarafından (Türkiye Garanti Bankası, Türkiye Halk Bankası, Şekerbank, Yapı ve Kredi Bankası, Türkiye Sınai ve Kalkınma Bankası) kullanılmamıştır.

Şirketler tarafından düşük oranda (%50 altı) kullanılan standartlar, Tablo 5'te görülmektedir.

Tablo 5. %50 Altında Kullanılan Standartlar

Standart	Frekans (f)	Yüzde (%)
TFRS 2	2	4,17
TFRS 3	6	12,50
TFRS 4	1	2,08
TFRS 5	20	41,67
TFRS 6	2	4,17
TFRS 11	16	33,33
TMS 11	5	10,42
TMS 29	1	2,08
TMS 36	21	43,75
TMS 40	23	47,92
TMS 41	1	2,08

Tablo 5'te belirtilmesi gereken önemli noktalar şu şekildedir:

• TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler standardı, sadece Enka İnşaat ve Türk Telekomünikasyon tarafından uygulanmıştır.

• TFRS 6 Maden Kaynaklarının Araştırılması ve Değerlendirilmesi standardı, sadece faaliyet alanlarından dolayı Park

Elektrik Üretim Madencilik ve Türkiye Şişe Cam ve Fabrikaları tarafından kullanılmıştır.

- TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama standardı, sadece Hürriyet Gazetecilik'in Belarus'ta faaliyet gösteren şirketi tarafından kullanılmıştır. Diğer şirketler ise Sermaye Piyasası Kurulu'nun, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmesinden dolayı bu standardı uygulamamaktadırlar.

- TMS 41 Tarımsal Faaliyetler standardı, sadece Doğan Holding tarafından şirketin bağlı ortaklığı olan Doğan Organik'e ait canlı varlıkların olması sebebiyle kullanılmıştır.

TFRS 8 Faaliyet Bölümleri standardı gereğince bilgilerini açıklayan şirketler Tablo 6'da görülen unsurlara göre faaliyetlerini sınıflandırmaktadırlar.

Tablo 6. Faaliyetlerin Bölümlendirilmesi

TFRS 8 Faaliyet Bölümleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Faaliyet Alanı	16	33,33
Yapılmamıştır	15	31,25
Endüstriyel Bölümler	5	10,42
Bilgi Yok	3	6,25
Faaliyet Alanı ve Coğrafi Alan	3	6,25
Coğrafi Alan	2	4,17
Proje Bazlı	2	4,17
Şirket Yapılanması	1	2,08
Endüstriyel Bölümler ve Coğrafi Alan	1	2,08
TOPLAM	48	100

Tablo 6'da da görüldüğü üzere 3 şirketin bu standardı uygulama ya da uygulamama konusunda herhangi bir bilgiye yer vermediği görülmüştür. Geri kalan 45 şirketin 15 tanesi ise faaliyetlerinin bölümlendirme tercihinde bulunmamıştır. TFRS 8'i uygulayan 30 şirketin büyük çoğunluğu (16 şirket) ise faaliyetlerini faaliyet alanlarına göre bölümlendirmiş, diğerleri ise endüstriyel bölümlere, coğrafi alana,

proje bazlı ve şirket yapılanmasına göre bölümlendirme yapmıştır. 4 şirket ise 2 farklı bölümlendirme yaparak faaliyetlerini izlemiştir.

TMS 12 Gelir Vergileri standardını uygulayarak Ertelemiş Vergilerini hesaplayan şirketlerin hesaplama sonucunda ortaya çıkan Ertelemiş Vergi Varlığı ve Ertelemiş Vergi Yükümlülüğü dağılımına bakıldığında Tablo 7'de yer alan sonuçlar ortaya çıkmaktadır.

Tablo 7. Ertelemiş Vergi Sonuçları

TMS 12 Ertelemiş Vergi	Frekans (f)	Yüzde (%)
Ertelemiş Vergi Varlığı	24	50,00
Ertelemiş Vergi Yükümlülüğü	20	41,67
TOPLAM	44	100

TMS 7 Nakit Akış Tabloları standardına göre nakit akış tablolarını hazırlayan işletmelerin Brüt (Dolaysız) yöntemi mi yoksa Net (Dolaylı) yöntemi mi kullandığına bakıldığında Tablo 8'de görülen dağılım ortaya çıkmaktadır.

Tablo 8. Nakit Akış Tablolarını Oluşturma Yöntemleri

TMS 7 Nakit Akış Tabloları	Frekans (f)	Yüzde (%)
Net (Dolaylı) Yöntem	48	100
Brüt (Dolaysız) Yöntem	0	0
TOPLAM	48	100

Burada dikkat çeken nokta, KGK tarafından uygulama birliğinin sağlanması bakımından nakit akış tablolarının Türkiye içinde raporlanmasında, Brüt (Dolaysız) yöntemin uygulanması tavsiye edilmesine (TMS 7 2015, 6) rağmen şirketlerin tamamının Net (Dolaylı) yöntemi tercih etmesidir.

5. SONUÇ

Türkiye'de önceleri Uluslararası Finansal Raporlama Standartları, SPK'ya tabi halka açık işletmeler tarafından uygulanmak zorunda iken bu zorunluluk 2012 yılında yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret

Kanunu'nda yer alan düzenleme ile değişikliğe uğramıştır. Bu çerçevede Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının, halka açık ve Türk Ticaret Kanunu'na göre Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen kriterleri sağlayan halka açık olmayan tüm işletmeler tarafından kullanılması öngörülmüştür.

Türkiye'de birebir çevirisi yapılarak Türkiye Finansal Raporlama Standartları ismi ile yayımlanan Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının kullanım düzeyi tarafımızdan incelenmiştir. Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının, işletmelerde Kurumsal Yönetim anlayışını tamamlayan önemli bir role sahip olması, UFRS'lerin Kurumsal Yönetim kalitesini doğrudan etkilemesi ve Kurumsal Yönetimin iyi uygulandığı işletmelerde UFRS aracı ile daha şeffaf finansal tabloların sunulması nedenlerinden ötürü UFRS'nin kullanım düzeyinin araştırılması konusunda ana kütle olarak Kurumsal Yönetim Endeksi'ne tabi işletmeler seçilmiştir.

Araştırma sonuçlarından hareketle temel nitelikte kabul edilebilecek standartlar olan TFRS 7, TFRS 9, TFRS 10, TFRS 13, TMS 1, TMS 7, TMS 8, TMS 16, TMS 18, TMS 19, TMS 21, TMS 32, TMS 33, TMS 37, TMS 38 ve TMS 39'un, Kurumsal Yönetim Endeksi'ndeki işletmelerin tümü tarafından kullanıldığı tespit edilmiştir. Ancak TFRS 1, TMS 26, TMS 27, TMS 34 numaralı standartların ise TFRS'lerin ilk kez uygulanmamasından, emeklilik fayda planlarının hesaplanmamasından, tabloların konsolide tabloları içermesinden ve yıllık finansal tabloların incelenmesinden dolayı hiç kullanılmadığı görülmüştür.

Bunların dışında standart setinde yer alan TFRS 8, TFRS 12, TMS 2, TMS 10, TMS 12, TMS 17, TMS 20, TMS 23, TMS 24, TMS 28 numaralı standartların yüksek düzeyde; TFRS 2, TFRS 3, TFRS 4, TFRS 5, TFRS 6, TFRS 11, TMS 11, TMS 29, TMS 36, TMS 40, TMS 41 numaralı standartların da düşük düzeyde kullanıldığı gözlenmiştir. Kullanım düzeyindeki farklar, işletmelerin yer aldığı sektörden, uyguladığı politikalarından ya da cari yıldaki faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır.

Bir diğer tespitimiz ise bazı işletmeler uygulamadıkları standartları neden uygulamadıklarını dipnotlarında açıklarken diğerlerinin bu konuda herhangi bir bilgi vermedikleridir. Son olarak işletmelerin bir bölümü, uyguladıkları standartları, dipnotlarında detaylı bir şekilde

açıklarken bir bölümü ise dipnotlarında detaylı açıklama yapmayarak sadece standardın uygulanması ile ortaya çıkan sonucu finansal tablolarında göstermekle yetinmişlerdir. Bu da hazırlanan raporlarda tekdüzen bir yapıya henüz ulaşamadığını göstermektedir.

Türkiye standartların kullanımında önemli bir yol katetmiştir ve etmeye de devam etmektedir. Ancak mevcut durumda standartların kullanımında bazı sıkıntıların olduğu da bilinmektedir. Bu sıkıntıların sürece katkı sağlayacak olan üniversiteler, meslek odaları tarafından düzenlenecek eğitimler ile yetişecek denetim elemanları ve karar alma noktasında bulunan yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak düzenlemeler ile giderileceği inancındayız.

KAYNAKÇA

- Akdoğan, N. ve N. Tenker. 2010. Finansal Tablolar ve Mali Analiz Teknikleri, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Aksu, M. ve H. Espahbodi. 2009. "Impact of IFRS Adoption and Corporate Governance Principles on Transparency and Disclosure: The Case of Istanbul Stock Exchange", International Journal of Accounting Working Paper Series.
- Alexander, D., C. G. Bonaci. ve R. V. Mustata. 2012. "Fair Value Measurement in Financial Reporting", Procedia Economics and Finance, 3.
- Alp, A. ve S. Kılıç. 2014. Kurumsal Yönetim: Nasıl Yönetilmeli?, Doğan Kitap, İstanbul.
- Altuk Özden, E. ve B. Ataman. 2014. "Kar Yönetimi ve Yöntemleri", Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi, 11(42).
- Ararat, M. 2003. "Kurumsal Yönetim ve Şeffaflık", 6. Muhasebe Denetimi Sempozyumu, İstanbul.
- Arat, M. E. ve A. Çetin. 2011. Finansal Raporlama Standartlarına Uygun Finansal Durum Tabloları Analizi, Marmara Üniversitesi Nihad Sayar Eğitim Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Arı, M. 2008. "Kurumsal Yönetim ve Finansal Raporlamanın Güvenirliliği", Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi, 3(2).

- Arikboğa, F. Ş. ve A. Menteş. 2009. "Türkiye'de Kurumsal Yönetişim İklimi", İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, 59(2).
- Atabey, N. A. ve H. Çetin. 2012. "Financial Reporting Standards as a Tool in order to Ensure Corporate Transparency: The Case of Turkey", The Business and Management Review, 2(2).
- Ataman, Ü. 2009. Genel Muhasebe Cilt 2: Muhasebede Dönem Sonu İşlemleri, Türkmen Kitabevi, İstanbul.
- Ataman Akgül, B. ve H. Akay. 2004. Uluslararası Muhasebe Standartları ve Türkiye'de Uygulama Etkinliğine İlişkin Bir Araştırma, Türkmen Kitabevi, İstanbul.
- Ayanoğlu, Y. 2007. "Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına Geçişte Yaşanan Sorunlar ve Dünyadaki Uygulamaları", Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 9(3).
- Aysan, M. 2007. "Muhasebe ve Kurumsal Yönetim", Muhasebe ve Finansman Dergisi, 35.
- Ball, R. 2006. "International Financial Reporting Standards (IFRS): Pros and Cons for Investors", Accounting and Business Research, 36.
- Başpınar, A. 2004. "Türkiye'de ve Dünyada Muhasebe Standartlarının Oluşumuna Genel Bir Bakış", Maliye Dergisi, 146.
- Biddle, G. C., G. Hilary ve R. S. Verdi. 2009. "How Does Financial Reporting Quality Relate to Investment Efficiency?", Journal of Accounting and Economics, 48(2-3).
- Borsa İstanbul (BİST). www.borsaistanbul.com (Erişim Tarihi: 04.05.2015).
- Carini, C., C. Teodori, M. Veneziani, T. Dunne ve C. Helliar. 2011. "Perceived Costs and Benefits of IFRS Adoption in Italian Medium Size Entities", Piccola Impresa/Small Business, 3.
- Cebeci, Y. 2014. "Finansal Tablolar Analizi Açısından Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) Kapsamında Düzenlenen Finansal Tablolar ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'ndeki (MSUGT) Finansal Tabloların Karşılaştırılması",

Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının Kurumsal Yönetim Endeksi'nde Yer Alan Halka Açık Şirketlerde Kullanılma Düzeyi Üzerine Bir Araştırma

Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Chorafas, D. 2006. *International Financial Reporting Standards: Fair Value and Corporate Governance*, CIMA Publishing, Oxford.

Cormier, D. 2014. "The Incidence of Corporate Governance and IFRS on Information Asymmetry and the Value Relevance of Earnings: Some Canadian Evidence", *École des sciences de la gestion de l'Université du Québec à Montréal, Corporate Reporting Chair Working Papers*.

Çıtak, N. 2009. "Yaratıcı Muhasebe Hileli Finansal Raporlama mıdır?", *Mali Çözüm Dergisi*, 91.

Demir, V. ve O. Bahadır. 2009. *UFRS/IFRS Kapsamında İşletme Birleşmeleri ve Konsolidasyon*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

Dinç, E. ve H. Abdioğlu. 2009. "İşletmelerde Kurumsal Yönetim Anlayışı ve Muhasebe Bilgi Sistemi İlişkisi: İMKB-100 Şirketleri Üzerine Ampirik Bir Araştırma", *Balıkesir Üniversitesi SBE Dergisi*, 12(21).

Doğan, M. 2007. *Kurumsal Yönetim, Siyasal Kitabevi*, Ankara.

Elitaş, C. 2014. "Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının Muhasebenin Genel Kabul Görmüş Kavramları Açısından Durumu", *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi (MÖDAV)*, 16(3).

Elliott, B. ve J. Elliott. 2013. *Financial Accounting and Reporting*, Pearson Education, Harlow.

Erdikler, Ş. 2006. "Kurumsal Yönetim ve Uluslararası Yatırımcıların Beklentileri", *Referans Gazetesi*.

Gençoğlu, Ü. G., Y. Özerhan ve S. Karabınar. 2013. *Türkiye Finansal Raporlama Standartları*, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sürekli Eğitim, Uygulama ve Araştırma Merkezi.

Gökçen, G. 2013. *Genel Muhasebe: İlkeler ve Tekdüzen Hesap Planı Uygulamaları*, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul.

- Gökçen, G., B. Ataman ve C. Çakıcı. 2011. Türkiye Finansal Raporlama Standartları Uygulamaları, Türkmen Kitabevi, İstanbul.
- Hatunoğlu, Z. ve N. Güneş. 2012. "Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Muhasebe Bilgi Sistemine Etkileri", II. Bölgesel Sorunlar ve Türkiye Sempozyumu, Kahramanmaraş.
- İbiş, C. ve S. Özkan. 2006. "Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS)'na Genel Bakış", Mali Çözüm Dergisi, 74.
- Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu. (KGK). www.kgk.gov.tr (Erişim Tarihi: 04.05.2015).
- Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP). www.kap.gov.tr (Erişim Tarihi: 04.05.2015).
- Karabınar, S. 2006. "Muhasebe İklimini Küresel Düzeyde Yönlendiren Kuruluşlar" Muhasebe ve Finansman Dergisi, 31.
- Karacahisarlı, A. 2006. "Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ve Kurumsal Yönetim", Referans Gazetesi.
- Kaya, İ. 2003. "FASB-IASB Anlaşması ve Global Finansal Muhasebe Standartlarına Doğru", VI. Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu, İstanbul.
- Kieso, D. E., J. J. Weygandt ve T. D. Warfield. 2013. Intermediate Accounting, John Wiley & Sons, New Jersey.
- Köroğlu, Ç. ve C.Doğan. 2012. "Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına Uyum Süreci ve Muhasebe Meslek Mensuplarının Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi (Marmaris İlçesi Örneği)", UFRS Dünyası Dergisi (World of IFRS), 1(5).
- Lee, E., M. Walker ve C. Zeng. 2013. "Does IFRS Convergence Affect Financial Reporting Quality in China?", The Association of Chartered Certified Accountants, Research Report, 131.
- Lepadatu, G. ve A.G. Oprea. 2011. "Corporate Governance and International Financial Reporting Reference (IFRS)", The 6th Edition of the International Conference on European Integration - Realities and Perspectives, Romania.

Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının Kurumsal Yönetim Endeksi'nde Yer Alan Halka Açık Şirketlerde Kullanılma Düzeyi Üzerine Bir Araştırma

Lepadatu, G. ve M.Pirna. 2009. "Transparency in Financial Statements (IAS/IFRS)", *European Research Studies*, 12(1).

McKinsey & Company. 2002. *Global Investor Opinion Survey on Corporate Governance: Key Findings*, New York.

Milletlerarası Ticaret Odası ve Türkiye Milli Komitesi (ICC Türkiye). 2008. *Küresel Ekonomilerde Kurumsal Yönetim Anlayışı ve Türkiye*, Ankara: ICC Milletlerarası Ticaret Odası.

Naciri, A. 2013. *Internal and External Aspects of Corporate Governance*, Routledge, New York.

Norwani, N.M., Z.Z. Mohamad ve I.T. Chek. 2011. "Corporate Governance Failure and Its Impact on Financial Reporting within Selected Companies", *International Journal of Business and Social Science*. 2(21).

Palea, V. 2013a. *Financial Reporting under IAS/IFRS: Theoretical Background and Capital Market Evidence - A European Perspective*, Peter Lang, Bern.

Palea, V. 2013b. "IAS/IFRS and Financial Reporting Quality: Lessons from the European Experience", *China Journal of Accounting Research*, 6.

Pricewaterhouse Coopers. 2014. *IFRS Adoption by Country*.

Sağlam, N. 2001. *Bölümsel Raporlama ve Uygulaması*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.

Sağlam, N., S. Şengel ve B. Öztürk (Ed.). 2009. *IFRS-UMS Uyumlu TMS-Türkiye Muhasebe Standartları Uygulaması*, Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara.

Sandıkçıoğlu, A. 2005. "Kurumsal Yönetim Uyum Derecelendirmesi", SPK Yeterlik Etüdü, Ankara.

Selimoğlu, S.K. 2008. "Dünyadaki Uygulamalarından Hareketle Finansal Raporlama Standartlarının Finansal Tablolar Üzerindeki Genel Etkileri", 12. Türkiye Muhasebe Standartları Sempozyumu, Kıbrıs.

Sevilengül, O. 2011. *Genel Muhasebe*, Gazi Kitabevi, Ankara.

- Shleifer, A. ve R.W. Vishny. 1997. "A Survey of Corporate Governance", *The Journal of Finance*, 52(2).
- Sipahi, B. ve A.P. Arsoy. 2010. "Finansal Raporlamada Yeni Yaklaşımlar", *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*, 9(33).
- Solomon, J. ve A. Solomon. 2004. *Corporate Governance and Accountability*, John Wiley & Sons, Chichester.
- Stolowy, H., M.J. Lebas ve Y. Ding. 2013. *Financial Accounting and Reporting: A Global Perspective*, Cengage Learning, Hampshire.
- Sun, W., J. Stewart ve D.Pollard (Eds.). 2011. *Corporate Governance and the Global Financial Crisis*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği. 2015. "BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'ndeki Şirketler", www.tkyd.org (Erişim Tarihi: 04.05.2015).
- Wolfensohn, J.D. 1999. "A Battle for Corporate Honesty", *The Economist: The World in 1999*.
- Yalkın, Y.K. 2012. *Genel Muhasebe: İlkeler ve Uygulamalar*, Nobel Yayın, Ankara.
- Yıldırım, A. ve H. Şimşek. 2006. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Zeff, S.A. 2012. "The Objectives of Financial Reporting: A Historical Analysis", *Information for Better Markets Conference*, London.

EKLER

Ek 1. Kurumsal Yönetim Endeksine Tabi Şirketlerin Listesi (04.05.2015)

Şirket Adı	BIST Kodu
AKİŞ GMYO A.Ş.	AKSGY
AKSA AKRİLİK KİMYA SANAYİ A.Ş.	AKSA
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	ALBRK
ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİ A.Ş.	AEFES
ARÇELİK A.Ş.	ARCLK
ASELSAN ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	ASELS
AYGAZ A.Ş.	AYGAZ
COCA-COLA İÇECEK A.Ş.	CCOLA
CREDİWEST FAKTORİNG	CRDFA
ÇEMAŞ DÖKÜM SANAYİ A.Ş.	CEMAS
DOĞAN ŞİRKETLER GRUBU HOLDİNG A.Ş.	DOHOL
DOĞUŞ OTOMOTİV SERVİS VE TİCARET A.Ş.	DOAS
EGELİ & CO YATIRIM HOLDİNG A.Ş.	EGCYH
ENKA İNŞAAT VE SANAYİ A.Ş.	ENKAI
GARANTİ FAKTORİNG A.Ş.	GARFA
GARANTİ YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	GRNYO
GLOBAL YATIRIM HOLDİNG A.Ş.	GLYHO
HÜRRİYET GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.	HURGZ
İHLAS EV ALETLERİ İMALAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	IHEVA
İHLAS HOLDİNG A.Ş.	IHLAS
İŞ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	ISFIN
İŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	ISGYO
İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	ISMEN
İZOCAM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	IZOCM

LOGO YAZILIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	LOGO
OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.	OTKAR
PARK ELEKTRİK ÜRETİM MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	PRKME
PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş.	PGSUS
PETKİM PETROKİMYA HOLDİNG A.Ş.	PETKM
PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.	PETUN
PINAR SU SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	PINSU
PINAR SÜT MAMÜLLERİ SANAYİİ A.Ş.	PNSUT
ŞEKERBANK T.A.Ş.	SKBNK
TAV HAVALİMANLARI HOLDİNG A.Ş.	TAVHL
TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.	TOASO
TURCAS PETROL A.Ş.	TRCAS
TÜPRAŞ TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.	TUPRS
TÜRK PRYSMIAN KABLO VE SİSTEMLERİ A.Ş.	PRKAB
TÜRK TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	TTKOM
TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.	TTRAK
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.	GARAN
TÜRKİYE HALKBANKASI A.Ş.	HALKB
TÜRKİYE SİNAİ KALKINMA BANKASI A.Ş.	TSKB
TÜRKİYE ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI A.Ş.	SISE
VESTEL ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	VESTL
YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.	YKBNK
YAZICILAR HOLDİNG A.Ş.	YAZIC
YEŞİL GMYO A.Ş.	YGYO